

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ W KRASNOBRODZIE

Opracował zespół nauczycieli w składzie:

pedagog szkolny - mgr Krystyna Piwko

mgr Joanna Szykuła

mgr Anna Kościk

mgr Marcin Nowosad

Krasnobród, rok szkolny 2017/18

SPIS TREŚCI

- I. Podstawa prawna**
- II. Wstęp do programu wychowawczo - profilaktycznego**
- III. Diagnoza środowiska wychowawczo - profilaktycznego.**
- IV. Wartości uznawane przez społeczność szkolną.**
- V. Model /sylwetka/ absolwenta.**
- VI. Główne założenia programu wychowawczo - profilaktycznego (cele ogólne i szczegółowe).**
- VII. Działania wychowawczo - profilaktyczne i oczekiwane efekty.**
- VIII. Sposoby ewaluacji.**

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59)** ogłoszona 11 stycznia 2017 r. (**art. 26, art.26.1, art.84. 1,2, 3, 4, 5**)
2. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).**
3. **Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.** (Dz. U. 2015 poz. 1249)
4. **Konwencja o prawach dziecka** przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526)
5. **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. 1982 nr 35 poz. 230); tekst jednolity (Dz. U. 2015 poz. 1286)
6. **Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych** (Dz. U. 1996 nr 10 poz. 55)
7. **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii** (Dz. U. 2005 nr 179 poz. 1485) ze zmianami z dnia 24 kwietnia 2015 roku (Dz. U. 2015 poz. 875)
8. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach** ze zmianami z dnia 22 lipca 2011 r.
9. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej** w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (z późniejszymi zmianami)

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO.

Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny.

CELE KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ:

- **wprowadzanie uczniów w świat wartości**, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- **wzmacnianie poczucia tożsamości** indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- **formowanie u uczniów poczucia godności** własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- **rozwijanie kompetencji takich**, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- **rozbudzanie ciekawości poznawczej** uczniów oraz **motywacji do nauki**;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, **które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat**;
- **wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji** i określaniu drogi dalszej edukacji;
- **kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość**;
- **ukazywanie wartości wiedzy** jako podstawy do rozwoju umiejętności;

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA SZKOŁY

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.

Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości

W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

WSPOMAGANIE ROZWOJU UCZNI

Szkoła oraz poszczególni nauczyciele prowadzą działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole to:

- **efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach**, prezentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- **rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych**;
- **praca w zespole i społeczna aktywność**;
- **aktywny udział w życiu kulturalnym** szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

CZYTELNICTWO

Zadaniem szkoły jest:

- wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury.
- rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania.
- podejmowanie działań sprzyjających zwiększeniu aktywności czytelniczej uczniów.
- **kształtowanie postawy** dojrzałego i odpowiedzialnego **czytelnika**, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.

EDUKACJA ZDROWOTNA

Szczególnie ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole odgrywa edukacja zdrowotna. Zadaniem szkoły jest **kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów**, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, **ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu:**

- prawidłowego odżywiania się,
- korzyści płynących z aktywności fizycznej,
- stosowania profilaktyki.

KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH, SPOŁECZNYCH, PATRIOTYCZNYCH

Kształcenie i wychowanie w szkole sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest **wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej**, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do **angażowania się w wolontariat**. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu **tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka**. Kształtuje postawę **szacunku dla środowiska przyrodniczego**, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią.

KSZTAŁTOWANE SĄ POSTAWY I RESPEKTOWANE NORMY SPOŁECZNE

Charakterystyka wymagania na poziomie podstawowym:

Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom **bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne**, a **relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu**.

W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. **Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikuje**.

Zasady postępowania i współzycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i placówki oraz rodziców. W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki.

II. WSTĘP

Podstawowym zadaniem wychowawczym i opiekuńczym szkoły jest rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Dlatego nauczyciele dbają o życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów, wspierają ich rozwój psychofizyczny, pomagają w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych. Każdy nauczyciel jest osobą, która nie tylko przekazuje wiedzę, ale i wychowuje. Podstawową powinnością wychowawczą jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości opartego na szacunku wobec drugiego człowieka.

W tym zakresie szkoła:

- zapewnia uczniom bezpieczeństwo w trakcie zajęć organizowanych na terenie placówki, poza budynkiem szkolnym oraz w czasie wycieczek, zabezpiecza doraźną pomoc medyczną
- Zapewnia uczniom warunki do rozwoju kultury fizycznej, kształtuje nawyki uprawiania sportu, turystyki i innych form aktywnego wypoczynku.
- Organizuje pomoc materialną dla uczniów, wymagających wsparcia materialnego w zakresie wyposażenia edukacyjnego przy współpracy z Urzędem Miasta, MOPS-em i Radą Rodziców.
- Zapewnia uczniom, w zależności od potrzeb, różnorodne zajęcia, w tym dydaktyczno - wyrównawcze, rozwijające uzdolnienia, specjalistyczne.
- Współpracuje z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w zakresie: diagnozy i terapii uczniów, psychoedukacji i profilaktyki, zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony oraz wspomaganie sytuacji życiowej uczniów.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół w Krasnobrodzie został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego i służy ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej. Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami prowadzi do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia by umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Profilaktyka wspomaga proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Zespół Szkół w Krasnobrodzie realizuje program wychowawczo-profilaktyczny przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działania profilaktyczne w Zespole Szkół w Krasnobrodzie pozostają w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym. Głównym założeniem działań profilaktycznych jest szeroko rozumiana działalność szkoły na rzecz kształtowania postaw prozdrowotnych, zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Profilaktyka w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie jako ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowanie.

Zadania wychowawcze w klasie realizują wszyscy nauczyciele uczący w danej klasie, uwzględniając specyfikę swoich zajęć edukacyjnych, różnorodność form aktywności uczniów, ich potrzeby i oczekiwania.

W wyniku realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego uczeń poznaje siebie, swoje potrzeby, emocje, aspiracje i możliwości, zapoznaje się z cechami rozwoju fizycznego, uczy się dbać o własne bezpieczeństwo i zdrowie, oceniać osiągnięcia, planować doskonalenie oraz brać odpowiedzialność za własny rozwój.

Cel wychowania	wszechstronnie dojrzały człowiek
Cel profilaktyki	wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

na podstawie analizy wywiadów i ankiet przeprowadzonych w celu określenia czynników ryzyka oraz czynników chroniących występujących w środowisku ucznia jako wskaźników do Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Zespołu Szkół w Krasnobrodzie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół w Krasnobrodzie został opracowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska szkolnego.

W celu wyjaśnienia przyczyn występujących problemów przed przystąpieniem do napisania programu wychowawczo - profilaktycznego przeprowadzono diagnozę czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w środowisku ucznia. Podstawą do ich określenia były wyniki ankiet, których respondentami byli uczniowie, rodzice oraz nauczyciele. Ankiety były anonimowe i składały się z pytań w formie zamkniętej lub półotwartej. Respondenci mieli możliwość wybrania jednej lub kilku odpowiedzi z podanych propozycji lub napisanie własnej.

I. PODSUMOWANIE OCZEKIWAŃ Z ZAKRESU WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

I.1. UCZNIOWIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych stwierdziła, że dotychczasowe działania wychowawcze realizowane przez szkołę wspomagały rozwój społeczny, duchowy, psychiczny oraz fizyczny. Były zgodne z normami i wartościami uznawanymi w ich rodzinach naszych uczniów. Uczyły postaw patriotycznych, obywatelskich, bycia członkiem rodziny oraz przywiązania do tradycji i regionu, przeciwdziałania agresji oraz zdrowego stylu życia. Do najważniejszych wartości w życiu wskazywanych przez uczniów należą: rodzina i miłość, zdrowie i sprawność fizyczna oraz wiedza i nauka.

Szkoła jest w dużym stopniu bezpieczna dla uczniów. Prawie wszyscy uczniowie uznali, że w szkole przestrzegano ich praw oraz zauważano pojawiające się problemy wychowawcze. Uczniowie w większości mają poczucie akceptacji przez innych oraz są zadowoleni z życia.

Najczęściej obserwowanymi i niepożądanymi zachowaniami w szkole jest bicie i popychanie oraz przezywanie i wyśmiewanie.

Ankietowani ocenili, że szkoła jest niemal całkowicie wolna od nałogów. Zdaniem przeważającej większości respondentów uczniowie nie stosują środków uzależniających w szkole, a jeśli tak, to obserwują to rzadko. Uczniowie posiadają wiedzę dotyczącą zagrożeń dla zdrowia spowodowanych używaniem środków uzależniających.

Ponad połowa uczniów zawsze, bardzo często lub często potrafi być asertywna, nawiązywać poprawne relacje z rówieśnikami oraz przyjmować porażki. Ankietowani mają raczej silną więź z członkami swojej rodziny.

Czynniki chroniące:

- duży stopień bezpieczeństwa w szkole
- ogólne poczucie zadowolenia wśród uczniów
- pozytywny klimat w szkole
- silna więź z rodziną
- poczucie akceptacji i samoakceptacji
- posiadanie wiedzy na temat szkodliwości stosowania środków uzależniających

Czynniki ryzyka:

- występowanie agresji psychicznej i fizycznej w szkole
- pojedyncze przypadki sięgania po alkohol, papierosy

- mała umiejętność asertywności, radzenia sobie z porażkami
- obserwowanie zachowań niepożądanych w domu, rodzinie

Rekomendacje:

- Konsekwentnie niwelować wszelkie symptomy zachowań agresywnych.
- Przypominać uczniom obowiązujące w szkole regulaminy oraz egzekwować ich przestrzeganie.
- Prowadzić zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień dla uczniów.

I.2 UCZNIOWIE GIMNAZJUM I LICEUM

Około 0,75 ankietowanych uczniów z gimnazjum i liceum uważa, że dotychczasowe działania wychowawcze realizowane przez szkołę wspomagają ich rozwój fizyczny, społeczny i duchowy, natomiast mniej osób, bo około 0,6 ankietowanych uczniów wskazało, że szkoła wspomaga ich rozwój psychiczny. Według 0,75 ankietowanych uczniów realizowany w szkole program wychowawczy jest zgodny z powszechnie uznawanymi wartościami i normami zachowania w ich rodzinach, ale zdecydowana większość, bo około 0,8 uczniów stwierdza, że nie ma wpływu na realizację szkolnego programu wychowawczego. Zdaniem uczniów szkoła w dużej mierze uczy postaw patriotycznych i obywatelskich, mniej uczniów wskazywało przywiązanie do tradycji regionu, zapobieganie patologiom i uzależnieniom, bycie członkiem rodziny, przeciwdziałanie agresji i zdrowy styl życia. Najważniejszymi wartościami w życiu naszych uczniów są rodzina i miłość, zdrowie i sprawność fizyczna, rówieśnicy i przyjaźń oraz rozwijanie zainteresowań. Według ponad połowy ankietowanych uczniów szkoła jest miejscem bezpiecznym, a około 0,8 uczniów stwierdza, że w szkole przestrzegane są prawa ucznia. Zdaniem około 0,7 uczniów szkoła tylko czasami zauważa problemy wychowawcze uczniów. Niektórzy uczniowie w małym stopniu czują się akceptowani przez rówieśników, niektórzy uczniowie mają nawet problemy z akceptacją samego siebie. Do najczęściej obserwowanych i niepożądanych zachowań w szkole należą: przezywanie i wyśmiewanie, rozpowszechnianie plotek lub oszczerstw (także przez smsy i Internet), bicie i popychanie. Uczniowie posiadają wiedzę dotyczącą zagrożeń dla zdrowia spowodowanych używaniem środków uzależniających, ale mimo to około 0,2 ankietowanych uczniów stwierdza, że otrzymywali od kolegów w szkole propozycję picia alkoholu i palenia papierosów oraz, że często byli świadkami stosowania w szkole środków uzależniających. Około 0,7 uczniów to osoby asertywne, które potrafią bronić własnego zdania i nawiązują poprawne relacje z rówieśnikami oraz wiedzą jak przyjąć porażkę. Ponad 0,8 uczniów jest silnie związana ze swoją rodziną.

Czynniki chroniące:

- silna więź z rodziną,

- posiadanie wiedzy na temat szkodliwości zażywania środków uzależniających,
- poczucie akceptacji i samoakceptacji,
- zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, budzenie ciekawości poznawczej,
- respektowanie norm i wartości społecznych – ukazywanie młodzieży jasnych zasad zachowania i konsekwentnego wychowania,

Czynniki ryzyka:

- przypadki sięgania po alkohol i papierosy oraz możliwość dostępu do środków uzależniających w szkole,
- występowanie agresji fizycznej wśród uczniów,
- zachowania aspołeczne mające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej (np. przezywanie, wyśmiewanie, zastraszanie, grożenie, izolowanie),
- rozpowszechnianie plotek lub oszczerstw także drogą elektroniczną,
- obserwowanie zachowań niepożądanych w domu i rodzinie,
- niska samoocena,

Rekomendacje:

- organizować zajęcia warsztatowe z zakresu kluczowych kompetencji społecznych,
- budować poczucie własnej wartości i stymulować rozwój emocjonalny u uczniów,
- przypominać uczniom obowiązujące w szkole regulaminami oraz zasady i konsekwentnie egzekwować ich przestrzeganie,
- zorganizować spotkanie z funkcjonariuszem Wydziału Prewencji i Wykroczeń Kryminalnych na tematy, np. „Sankcje prawne nieletniego za popełnione wykroczenia i czyny karalne”, „Odpowiedzialność karna młodzieży wchodzącej w konflikt z prawem”, itp.
- dostarczać rzetelną wiedzę o środkach psychoaktywnych i mechanizmie ich działania we wszystkich sferach życia,
- podejmować tematykę dotyczącą problematyki antynikotynowej i antyalkoholowej,
- w miarę możliwości brać udział w akcjach promujących zdrowy styl życia,
- wzmocnić kontrolę w miejscach, w których uczniowie podejmują zachowania ryzykowne,

Wnioski:

- Uczniowie mają silną więź z rodzicami.
- Do najważniejszych wartości w życiu uczniów należą: rodzina i miłość, zdrowie i sprawność fizyczna oraz wiedza i nauka.
- Uczniowie zauważają, że szkoła wspomaga ich rozwój społeczny, fizyczny i duchowy.
- Mimo, że zdaniem uczniów szkoła w dużym stopniu jest dla nich bezpieczna, to czasami występują zachowania niepożądane dotyczące agresji oraz zażywania środków uzależniających. Obserwowane są również sytuacje łamania norm i zasad zachowania obowiązujących w szkole.
- Ponad połowa uczniów jest zdania, że szkoła tylko czasami zauważa ich problemy wychowawcze.
- Uczniowie posiadają wiedzę dotyczącą zagrożeń spowodowanych zażywaniem środków uzależniających.
- Uczniowie w większości mają poczucie akceptacji przez innych oraz są zadowoleni z życia.
- Mimo, iż część uczniów stwierdza, że nie ma wpływu na realizację szkolnego programu wychowawczego, to większość akceptuje dotychczas realizowany przez szkołę program wychowawczy.
- Konstruując nowy program wychowawczy - profilaktyczny uwzględnić działania z zakresu wychowania i profilaktyki realizowane w latach poprzednich.

I.3 RODZICE UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Z analizy ankiety dla rodziców wynika, że większość uczniów żyje w rodzinie pełnej. Około 1/5 uczniów ma rodzinę, w której jest więcej niż dwoje dzieci. W procesie wychowania rodzice najczęściej mają problemy z dzieckiem w postaci: nieposłuszeństwa, lekceważenia obowiązków domowych i szkolnych oraz problemów w nauce. Wyniki badań pokazują, że rodzice są raczej słabo zaangażowani w życie szkoły. Tylko nieco ponad 1/3 badanych zawsze lub często wspiera szkołę w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych, pozostała część robi to czasami, rzadko lub wcale. Większość rodziców uważa, że dziecko jest w szkole w dużym stopniu bezpieczne. Ponad 3/4 ankietowanych stwierdza, że w szkoła jest raczej wolna od nałogów. Uczniowie w większości mają dobre samopoczucie, dobry stan zdrowia oraz są raczej akceptowani przez rówieśników.

Rodzice uważają, że dotychczasowe działania wychowawcze szkoły wspomagają rozwój społeczny, duchowy, psychiczny oraz fizyczny ich dzieci. Zdecydowana większość badanych uważa, że w szkole uczniowie uzyskują wiedzę dotyczącą: postaw patriotycznych, postaw obywatelskich, bycia członkiem rodziny, przywiązania do tradycji regionu, przeciwdziałania agresji, zdrowego stylu życia, a także zapobiegania patologiom i uzależnieniom.

Czynniki chroniące:

- silna więź rodziców z dziećmi
- w większości pełna struktura rodziny
- wysoki poziom zadowolenia u uczniów
- wysoki poziom akceptacji uczniów przez rówieśników
- posiadanie przez uczniów wiedzy na temat szkodliwości stosowania środków uzależniających
- zadawalającą sytuacją materialną rodziny
- duży poziom bezpieczeństwa w szkole

Czynniki ryzyka:

- duża podatność uczniów na wpływy rówieśników
- nieprzestrzeganie norm zachowania przez uczniów w domu
- małe zaangażowanie rodziców w życie szkoły
- słaba pomoc rodziców w realizacji zadań wychowawczych i dydaktycznych szkoły
- stosowanie środków uzależniających przez uczniów

Rekomendacje:

- Bardziej angażować rodziców w życie i działalność szkoły.
- Prowadzić zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień dla uczniów.
- Wzmacniać działania promujące szkołę w środowisku lokalnym

I.4 RODZICE UCZNIÓW GIMNAZJUM I LICEUM

Z analizy ankiet dla rodziców wynika, że większość uczniów żyje w pełnych rodzinach. Trudno ocenić jak liczne są to rodziny, ponieważ na 102 osoby ankietowane, tylko 49 rodziców wskazało ile dzieci liczy ich rodzina. Według rodziców działania wychowawcze prowadzone przez szkołę wspomagają rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy uczniów. Większość badanych rodziców zauważa, że szkoła uczy postaw patriotycznych i obywatelskich, bycia członkiem rodziny, przywiązania do tradycji regionu, przeciwdziałania agresji, zdrowego stylu życia, zapobiegania patologiom i uzależnieniom. Rodzice uważają, że szkoła jest miejscem bezpiecznym dla ich dzieci. Największe problemy wychowawcze z dziećmi rodzice mają w

postaci: problemów w nauce, nieposłuszeństwa, lekceważenia obowiązków domowych i szkolnych. Większość rodziców uważa, że ich dziecko jest w pełni akceptowane przez rówieśników. Rodzice zauważają, że szkoła nie jest wolna od nałogów. Większość rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi na temat szkodliwości stosowania środków uzależniających.

Czynniki chroniące:

- silna więź rodziców z dziećmi,
- w większości pełna struktura rodziny,
- wysoki poziom akceptacji uczniów przez rówieśników,
- uczniowie posiadają wiedzę na temat szkodliwości stosowania środków uzależniających,
- duży poziom bezpieczeństwa w szkole

Czynniki ryzyka:

- nieprzestrzeżenie norm zachowania przez uczniów w domu,
- niezadawalające zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
- słaba pomoc rodziców w realizację zadań wychowawczych i dydaktycznych szkoły,
- duży wpływ rówieśników i rodziców na zachowanie ucznia

Rekomendacje:

- organizować warsztaty i prelekcje dla rodziców mające na celu wsparcie rodziców w procesie wychowawczym ich dzieci,
- zachęcać rodziców do większego zaangażowania w życie szkoły,

Wnioski:

- Uczniowie w większości żyją w rodzinach pełnych o zadawalającej sytuacji materialnej.
- Rodziców łączy silna więź ze swoimi dziećmi.
- Mimo, że rodzice sprawują kontrolę rodzicielską nad zachowaniem dziecka w szkole, postępami w nauce, to największe problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi mają w postaci: problemów w nauce, nieposłuszeństwa, lekceważenia obowiązków domowych i szkolnych.

- Rodziców cechuje słabe zaangażowanie w życie szkoły oraz niewielka pomoc w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych, mimo to są zdania, że szkoła uczy postaw patriotycznych i obywatelskich, bycia członkiem rodziny, przywiązania do tradycji regionu, przeciwdziałania agresji, zdrowego stylu życia, zapobiegania patologiom i uzależnieniom.
- Rodzice szkołę uważają za miejsce bezpieczne dla swoich dzieci, jednakże mają świadomość, że szkoła nie jest wolna od nałogów.
- Działania wychowawcze prowadzone w szkole wspomagają rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy ich dzieci.
- Konstruując program wychowawczo - profilaktyczny uwzględnić działania z zakresu wychowania i profilaktyki realizowane i powszechnie akceptowane w latach poprzednich.

I.5 NAUCZYCIELE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Z analizy ankiet skierowanych do nauczycieli wynika, że szkoła jest raczej w wysokim stopniu bezpieczna dla uczniów. Miejskami, w których najczęściej dochodzi do zachowań zagrażających bezpieczeństwu są: korytarz, obiekty sportowe, toalety oraz szatnia. Najczęściej obserwowanymi niepożądanymi zachowaniami są: przezywanie, wyśmiewanie i popychanie. Zdaniem zdecydowanej większości nauczycieli uczniowie nie stosują środków uzależniających. Czasami zdarza się, że uczniowie łamią zasady i normy obowiązujące w szkole. Nauczyciele dużym stopniu angażują się w troskę o bezpieczeństwo i dobry klimat w szkole.

Zdaniem nauczycieli największy wpływ na zachowanie uczniów mają ich rówieśnicy i rodzice. Mniejszy zaś nauczyciele, a najmniejszy obowiązujące w szkole normy i zasady. Według nauczycieli szkoła w bardzo dużym stopniu daje uczniom możliwość rozwijania zainteresowań. Nauczyciele nie są w pełni zadowoleni z częstotliwości kontaktów rodziców ze szkołą. Ich zdaniem rodzice najczęściej kontaktują się z nauczycielami w sprawie uzyskania informacji o wynikach w nauce, rzadziej aby poinformować o sytuacji rodzinnej i zdrowotnej, a najrzadziej w sprawie ujednoczenia oddziaływań wychowawczych.

Czynniki chroniące:

- wysoki stopień bezpieczeństwa w szkole
- duże zaangażowanie nauczycieli w trosce o dobry klimat w szkole
- duże zaangażowanie nauczycieli w podnoszenie motywacji uczniów do nauki
- szkoła niemal całkowicie wolna od nałogów
- duży wpływ rówieśników i rodziców na zachowanie ucznia

Czynniki ryzyka:

- występowanie agresji psychicznej i fizycznej
- łamanie zasad i norm zachowania w szkole
- duży wpływ rówieśników i rodziców na zachowanie ucznia

Rekomendacje:

- Konsekwentnie niwelować wszelkie symptomy zachowań agresywnych.
- Częściej przypominać uczniom regulaminy obowiązujące w szkole oraz egzekwować ich przestrzeganie.
- W ramach lekcji godzin wychowawczych przeprowadzać pogadanki dotyczące właściwych zachowań, warsztaty przeciwko agresji, kształtować postawy asertywności.
- Wzmocnić kontrolę nauczycieli w miejscach, gdzie najczęściej dochodzi do zachowań zagrażających bezpieczeństwu uczniów.
- Prowadzić zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień dla uczniów.

I.6 NAUCZYCIELE GIMNAZJUM I LICEUM

Z analizy ankiet dla nauczycieli wynika, że szkoła jest w dużym stopniu bezpieczna dla uczniów. Do najczęściej obserwowanych zachowań niepożądanych należy przezywanie i wyśmiewanie, izolowanie w klasie lub grupie oraz bicie i popychanie. Nauczyciele zauważają problem dotyczący występowania środków uzależniających w szkole oraz łamania przez uczniów zasad i norm obowiązujących w szkole. Nauczyciele w dużym i bardzo dużym stopniu angażują się w troskę o bezpieczeństwo i dobry klimat w szkole oraz w kształtowanie u uczniów asertywności i motywowanie uczniów do nauki, bardzo często przypominają uczniom o obowiązujących w szkole zasadach zachowania i regulaminach. Według nauczycieli największy wpływ na zachowanie uczniów mają rodzice i rówieśnicy, w następnej kolejności są nauczyciele, a najmniejszy wpływ mają obowiązujące w szkole normy i zasady zachowania. Zdaniem większości nauczycieli szkoła daje uczniom duże i bardzo duże możliwości rozwijania zainteresowań. Nauczyciele są zadowoleni lub też średnio zadowoleni z kontaktów rodziców ze szkołą. Rodzice jeżeli kontaktują się ze szkołą, to najczęściej w sprawie uzyskania informacji o wynikach w nauce, rzadziej natomiast w celu poinformowania o sytuacji rodzinnej i zdrowotnej lub też dotyczącej ujednoczenia działań wychowawczych.

Czynniki chroniące:

- wysoki stopień bezpieczeństwa w szkole,

- bardzo duże zaangażowanie nauczycieli w troskę o bezpieczeństwo i dobry klimat w szkole,
- duże zaangażowanie nauczycieli w kształtowanie u uczniów asertywności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- bardzo duże zaangażowanie nauczycieli w motywowanie uczniów do nauki,
- bardzo dużym stopień możliwości rozwoju zainteresowań przez uczniów

Czynniki ryzyka:

- występowanie zachowań niepożądanych dotyczących agresji oraz występowania środków uzależniających w szkole,
- łamanie obowiązujących zasad i norm,
- duży wpływ rówieśników i rodziców na zachowanie ucznia

Rekomendacje:

- podejmować tematykę dotyczącą zachowań akceptowanych w społeczeństwie oraz dotyczącą problematyki antynikotynowej i antyalkoholowej,
- przypominać uczniom obowiązujące w szkole regulaminami oraz zasady i konsekwentnie egzekwować ich przestrzeganie,
- w większym stopniu angażować rodziców w życie szkoły,
- wzmacniać wychowawczą rolę szkoły.

Wnioski:

- Szkoła jest w dużym stopniu bezpieczna dla uczniów.
- Bardzo rzadko obserwuje się stosowanie środków uzależniających przez uczniów.
- Obserwowane są sytuacje łamania norm i zasad zachowania obowiązujących w szkole.
- W szkole występują zachowania niepożądane dotyczące agresji
- Szkoła zapewnia uczniom możliwość rozwijania zainteresowań.
- Mimo, że nauczyciele są zaangażowani w troskę o bezpieczeństwo i dobry klimat w szkole, to rodzice rzadko informują nauczycieli o sytuacji rodzinnej i zdrowotnej dzieci.
- Konstruując nowy program wychowawczo - profilaktyczny uwzględnić działania z zakresu wychowania i profilaktyki realizowane w latach poprzednich.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na werbalizację problemów i wyznaczenie obszarów działań profilaktycznych. W realizacji zadań wychowawczo - profilaktycznych szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- placówki kulturalno – oświatowe: Krasnobrodzki Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Krasnobrodzie, Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu;
- placówki oświatowo – opiekuńcze: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Zamościu, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zwierzyńcu, Poradnia Leczenia Uzależnień w Zamościu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, Dom Dziecka w Zamościu, Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Zamościu;
- stowarzyszenia i organizacje: Szlachetna Paczka, Caritas;
- wymiar sprawiedliwości: sąd rodzinny, kuratorzy, policja.

IV. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Zespół Szkół w Krasnobrodzie promuje system wartości respektujący: dobro, prawdę i poszanowanie dla drugiego człowieka. Pomaga wszystkim uczniom rozwijać osobowość, talenty i uzdolnienia. Zapewnia dzieciom bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i dobrą atmosferę. Dbą o rekreację i rozrywkę.

Celem realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego jest stworzenie takiej szkoły, w której:

- Panuje miła, przyjazna i życzliwa atmosfera, oparta na wysokiej kulturze osobistej, wzajemnym szacunku i akceptacji, w której brak jest agresji, przemocy i dyskryminacji;
- Inicjujemy i aktywnie uczestniczymy w życiu społeczności lokalnej, uwzględniając w swoich działaniach problematykę zdrowotną i profilaktykę uzależnień;
- Uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności, wszechstronnie rozwijają swoje zainteresowania, które przygotowują ich do dalszego procesu kształcenia;

- Nauczyciele poprzez swoją aktywność uczą młodego człowieka pracy na rzecz środowiska, kształtują postawę otwartości, kreatywności, bezinteresowności;
- Rodzice są odpowiedzialni za budowanie systemu wartości u swoich dzieci, wspierają nauczycieli, współuczestniczą w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów.

V. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY:

- **Samodzielny**- daje sobie radę w domu i szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi. Jest wyposażony w wiedzę, która umożliwi mu podjęcie nauki na wyższym etapie edukacyjnym.
- **Twórczy**- stara się rozwiązywać napotkane problemy; posiada nawyk systematycznego pogłębiania wiedzy. Ma określone zainteresowania, którym poświęca swój czas i stara się je rozwijać.
- **Uczciwy** – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa.
- **Odpowiedzialny**- gotów ponieść konsekwencje swoich czynów. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób z najbliższego otoczenia. Działając w grupie, poczuwa się do odpowiedzialności za efekty jej pracy; postępuje zgodnie z zasadami, dba o zdrowie i higienę własną i otoczenia, jest wrażliwy na drugiego człowieka, chętnie niesie pomoc innym
- **Ciekawy świata**- zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata. Jest aktywny umysłowo jest wrażliwy i ma szacunek do otaczającej go przyrody
- **Tolerancyjny**- rozumie różnice między ludźmi, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go, jest tolerancyjny względem osób starszych i niepełnosprawnych
- **Szanujący godność innych**- jest zawsze uprzejmy w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się ze słabszych, odnosi się z szacunkiem do rodziny i jej tradycji.
- **Szanujący prawo**- przestrzega statutu i regulaminów szkoły, innych zasad ustalonych przez organa szkoły; przestrzega prawa i zasad ustalonych przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
- **Obowiązkowy i punktualny**- dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.

- **Dobry obywatel** - zna i szanuje historię, kulturę i tradycje naszego regionu, narodu, a także patrona szkoły i kultywuje tradycje z nim związane
- **Wrażliwy** na piękno i dziedzictwo kulturowe

VI. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Główne założenia programu koncentrują się wokół:

- wspierania rozwoju osobowości młodego człowieka
- zdobycia przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- kształtowania postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi,
- kształtowania środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcia właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- kształtowania postawy otwartości w życiu społecznym
- kształtowania hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- wzmocnienia wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowania przyjaznego klimatu w szkole, budowania prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli,
- kształtowania u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji
- kształtowania postaw prozdrowotnych i przeciwdziałania uzależnieniom, w tym agresji i przemocy
- wyposażenia ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole
- przygotowania do podejmowania i pełnienia ról społecznych oraz obywatelskich
- kształtowania postaw patriotycznych, kultywowania tradycji regionu, rozbudzania miłości do Ojczyzny i znajomości jej historii
- wdrażania do aktywnego korzystania z dóbr kultury
- kształtowania postaw i nawyków proekologicznych
- przygotowania do podejmowania optymalnych decyzji życiowych

- doskonalenia warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą
- wspierania nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych
- bezpiecznego korzystania z Internetu i innych mediów społecznościowych
- niwelowania czynników ryzyka w środowisku ucznia i wzmacniania czynników chroniących

OBSZARY DZIAŁAŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Obszar I: Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Obszar II : Kształtowanie prawidłowego systemu wartości i rozwoju intelektualnego ucznia.

Obszar III : Przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom.

Obszar IV: Przeciwdziałanie agresji – zwiększenie asertywności.

Obszar V: Adaptacja funkcjonowania emocjonalnego i umiejętności radzenia sobie z porażką.

Obszar VI: Zwiększenie aktywności rodziców, pracowników szkoły i środowiska lokalnego w realizacji zadań profilaktycznych szkoły.

Obszar VII: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Obszar VIII: Czytelnictwo

Obszar I: Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Promowanie zasad zdrowego odżywiania.	1. Udział w programach: - „Śniadanie daje moc” - „Owoce w szkole” - „Szlanka mleka” 2. Zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego odżywiania w ramach poszczególnych przedmiotów, zajęć świetlicowych, godzin wychowawczych. 3. Spotkania z pielęgniarką, pogadanki z pedagogiem szkolnym. 4. Pedagogizacja rodziców podczas spotkań z rodzicami, za pomocą tablicy informacyjnej oraz w ramach realizacji programu „Moje dziecko idzie do szkoły”. 5. Umożliwienie uczniom dostępu do sklepiku szkolnego promującego zdrową żywność. 6. Lekcje wych. promujące zdrowe diety 7. Projekcje filmów promujących zdrowy styl życia	Cały rok Cały rok W miarę potrzeb W miarę potrzeb Cały rok Cały rok Cały rok	wych. klas wych. klas wych. klas wszyscy nauczyciele wych. klas pedagog wych. klas pedagog wych. klas n-l przyrody, biologii i wdż
Wdrażanie do korzystania z różnych form aktywności fizycznej.	1. Zajęcia pozalekcyjne podnoszące sprawność i promujące aktywność fizyczną uczniów. 2. Organizacja „Dnia Sportu” z udziałem rodziców. 3. Udział w imprezach sportowo – rekreacyjnych (zawody, rajdy, wycieczki, turnieje, wyjazdy na basen, lodowisko). 4. Udział w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu piłki nożnej, siatkowej itp.	Cały rok Dzień Dziecka Zgodnie z harmonogramem Cały rok	n-le w-f, wych. klas n-le w-f, wych. klas n-le w-f, wych. klas n-le wych. fiz.

Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny osobistej i otoczenia.	<p>1. Fluoryzacja i profilaktyka próchnicy zębów.</p> <p>2. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu i potrzeb uczniów, wg zasad ergonomii</p> <p>3. Zajęcia edukacyjne dotyczące higieny i profilaktyki realizowane na lekcjach przyrody, podczas zajęć edukacji zintegrowanej, WDŻ.</p> <p>4. Spotkania z pielęgniarką, pogadanki z pedagogiem szkolnym.</p> <p>5. Bilans uczniów – wczesne wykrywanie wad postawy.</p> <p>6. Pedagogizacja rodziców w ramach programu „Moje dziecko idzie do szkoły”.</p> <p>7. Realizacja programu <i>Wybierz Życie – Pierwszy Krok</i>, zajęcia edukacyjno – profilaktyczne prowadzone w I kl. LO na lekcjach biologii, WDŻ – tu, zajęć z wychowawcą (http://www.pierwszykrok.edu.pl).</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem pielęgniarki Wrzesień/Zgodnie z planem Wg harmonogramu badań - wrzesień, styczeń</p> <p>Zgodnie z harmonogramem</p>	<p>pielęgniarka szkolna dyrektor, nauczyciele n-l przyrody, WDŻ, wych. klas</p> <p>wych. klas, pielęgniarka, pedagog</p> <p>n-l biologii, wych. ILO, n-l WDŻ</p>
Wdrażanie do przestrzegania zasady higieny pracy umysłowej	<p>1. Zajęcia edukacyjne dotyczące higieny pracy umysłowej w ramach poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych, edukacji wczesnoszkolnej, WDŻ.</p>	<p>wrzesień</p>	<p>wych. klas n-le poszczególnych przedmiotów</p>
Kształtowanie bezpiecznych zachowań w szkole i środowisku	<p>1. Spotkania z policjantem na temat zasad zachowania bezpieczeństwa w różnych sytuacjach.</p> <p>2. Współpraca z Instytucjami wspomagającymi szkołę – Strażą Pożarną, Policją, MGOPS w Krasnobrodzie, poradnią PP nr 2 w Zamościu, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zwierzyńcu.</p> <p>3. Wpajanie zasad bezpieczeństwa w szkole poprzez apele porządkowe, dyżury nauczycieli i pracowników, rozmowy wychowawcze, pogadanki.</p> <p>4. Apele profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji.</p> <p>5. Przeprowadzanie próbnych alarmów.</p> <p>6. Zajęcia warsztatowe, konkursy dotyczące udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p> <p>7. Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu – gazetki, pogadanki, zajęcia edukacyjne itp.</p> <p>8. Zajęcia edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa w ramach edukacji wczesnoszkolnej i podczas godzin wychowawczych.</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Styczeń</p> <p>Maj</p> <p>Wg planów pracy nauczycieli</p> <p>Styczeń - marzec</p>	<p>wg harmonogramu świetlicy pedagog, psycholog wg harmonogramu wszyscy pracownicy szkoły, pedagog, psycholog, dyrekcja wg harmonogramu</p> <p>apeli Inspektor BHP, dyrekcja</p> <p>wych. kl. III, n-l przyrody, chętni n-le n-l informatyki</p>

	<p>9. Organizowanie konkursów dotyczących bezpieczeństwa na drodze.</p> <p>10. Zajęcia praktyczne związane z bezpiecznym poruszaniem się po drodze.</p> <p>11. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa w szkole – obowiązującymi regulaminami zachowania w szkole oraz podczas rajdów i wycieczek.</p> <p>12. Przygotowanie uczniów do egzaminu na kartę rowerową.</p> <p>13. Zapoznanie z procedurami postępowania w przypadku różnych zagrożeń na terenie szkoły.</p> <p>14. Pedagogizacja rodziców w zakresie bezpieczeństwa, informowanie o miejscach uzyskiwania pomocy w różnych sytuacjach trudnych, sposobów postępowania w takich sytuacjach za pomocą tablicy informacyjnej, konsultacji z wychowawcami i pedagogiem.</p>	<p>Zgodnie z planami pracy</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień</p> <p>Wrzesień</p> <p>Kwiecień - maj</p> <p>Wrzesień</p> <p>W miarę potrzeb</p>	<p>wych. klas</p> <p>n-l techniki, w-f,</p> <p>wych. klas</p> <p>wych. klas</p> <p>n-l techniki, w-f</p> <p>wszyscy n-le</p> <p>dyrekcja</p> <p>wych. klas,</p> <p>psycholog</p> <p>pedagog</p> <p>wych. klas</p>
--	---	---	---

Efekty:

1. Pracownicy szkoły znają zasady postępowania z uczniami w sytuacjach trudnych.
2. Uczeń potrafi się zachować w różnych niebezpiecznych sytuacjach i miejscach.
3. Rodzice i uczniowie wiedzą, gdzie zwracać się o pomoc w sytuacjach trudnych.
4. Uczeń dba o higienę i właściwe odżywianie.
5. Uczeń chętnie korzysta z różnych form aktywności fizycznej, sportu i rekreacji.
6. Uczeń stosuje się do zasad higieny pracy umysłowej.
7. Wczesna korekcja wad postawy.

<i>Obszar II: Kształtowanie prawidłowego systemu wartości i rozwoju intelektualnego ucznia</i>			
Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Promowanie właściwych relacji i wartości rodzinnych	<p>1. Zajęcia edukacyjne w ramach poszczególnych przedmiotów, WDŻ, godzin wychowawczych, zajęć świetlicowych, edukacji wczesnoszkolnej.</p> <p>2. Organizowanie uroczystości z udziałem rodziców, rodziny: Dzień Babci i Dziadka, Choinka, Dzień Matki, Wigilia, Pasowanie na ucznia, Początek i</p>	<p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu</p>	<p>wych. klas, wszyscy n-le</p> <p>wg harmonogramu</p>

	Koniec Roku Szkolnego, Święto Szkoły, dyskoteki.	uroczystości	
Pomoc w budowaniu własnego systemu wartości w oparciu o wzory i normy społeczne	<p>1. Zajęcia edukacyjne dotyczące właściwej hierarchii wartości i ideałów realizowane w ramach godzin wychowawczych i wybranych przedmiotów.</p> <p>2. Dyskusje na j. polskim dotyczące wzorców osobowych w literaturze, filmie, sztuce, teatrze itp.</p> <p>3. Działalność uczniów w organizacjach szkolnych.</p> <p>4. Udział uczniów w organizowaniu uroczystości szkolnych, środowiskowych, akcjach charytatywnych, happeningach.</p> <p>5. Apel dotyczący Praw i obowiązków dziecka, ucznia.</p> <p>6. Obserwowanie wzorów osobowych i postaw wszystkich pracowników szkoły.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu</p> <p>Zgodnie a planem pedagoga</p> <p>Cały rok</p>	<p>wych. klas, n-le poszczególnych przedmiotów n-l j. polskiego, wych. klas</p> <p>wszyscy n-le</p> <p>wszyscy n-le</p> <p>pedagog</p> <p>n-le, pracownicy</p>
Wskazywanie sposobów nawiązywania dobrych relacji z rówieśnikami i dorosłymi.	<p>1. Zajęcia warsztatowe dotyczące rozwijania umiejętności interpersonalnych w podczas godzin wychowawczych, WDŻ, zajęć organizowanych przez pedagoga.</p> <p>2. Indywidualne rozmowy uczniów z wychowawcą i pedagogiem.</p> <p>3. Zajęcia wspierające z pedagogiem /psychologiem szkolnym, dotyczące radzenia sobie z problemami wychowawczymi, dydaktycznymi, emocjami, problemami interpersonalnymi – razie potrzeb.</p> <p>4. Udział uczniów w organizowaniu uroczystości szkolnych, środowiskowych, akcjach charytatywnych, happeningach.</p>	<p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Cały rok</p>	<p>pedagog, wych. klas, n-l WDŻ</p> <p>pedagog</p> <p>wych. klas</p> <p>pedagog</p> <p>wszyscy n-le</p>
Zachęcanie do rozwijania pasji i zainteresowań	<p>1. Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów.</p> <p>2. Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.</p> <p>3. Działalność uczniów w organizacjach szkolnych, akcjach środowiskowych i charytatywnych.</p> <p>4. Promowanie osiągnięć uczniów – gazetki, strona internetowa szkoły, gabloty nagród, wyróżnienia na apelach.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z terminarzem</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>wszyscy n-le</p> <p>wg harmonogramu</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Administrator strony internetowej, dyrekcja, zainteresowani nauczyciele</p>
Praca z uczniem zdolnym	<p>1. Stworzenie i wdrożenie szkolnego systemu wspierania uzdolnień</p> <p>2. Możliwość indywidualnego toku nauczania i programu nauczania</p>	<p>Październik</p> <p>W miarę potrzeb</p>	<p>Opiekun samorządu, RSU</p> <p>Dyrekcja, n-l</p>

	3. Przygotowanie do konkursów, olimpiad przedmiotowych 4. Prowadzenie kół zainteresowań 5. Różnicowanie zadań na lekcji 6. Uczniowie jako asystenci 7. Konsultacje indywidualne 8. Dodatkowe zajęcia z uczniem zdolnym w ramach projektów dla klas IV-VI, II, III Gimnazjum	Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok Od X	realizujący zajęcia Zainteresowani nauczyciele Wszyscy n-le Wszyscy n-le Chętni uczniowie N-le przedmiotów n-le, którzy zawarli umowy
Praca z uczniem mającym trudności w nauce	1. Prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych 2. Organizowanie pomocy koleżeńskiej 3. Odrabianie zadań domowych w świetlicy szkolnej 4. Dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój ucznia w ramach projektów 5. Indywidualna opieka pedagoga/psychologa szkolnego	Cały rok Cały rok Cały rok Od X Cały rok, wg zasad PPP	wszyscy n-le ucący wszyscy n-le ucący n-le świetlicy wyznaczeni n-le pedagog/psycholog
Praca z uczniem niepełnosprawnym	1. Współpraca z pedagogiem, psychologiem i PPP-P 2. Integracja międzyklasowa 3. Udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych	Cały rok Cały rok Wg planu pomocy PP	Pedagog, psycholog, wych. klas Wszyscy n-le Logopeda, pedagog, psycholog, wych. klas

Efekty:

1. Uczeń ceni wartość rodziny i potrafi nawiązywać właściwe relacje rodzinne.
2. Uczeń nawiązuje poprawne relacje w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi.
3. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki.
4. Uczeń posiada system wartości zgodny z normami i wzorami społecznymi.
5. Uczeń rozwija swoje pasje i zainteresowania.
6. Uczeń potrafi dokonywać samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych.
7. Uczeń potrafi wypełniać role społeczne.

Obszar III: Przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
<p style="text-align: center;">Zapobieganie przemoc psychicznej i fizycznej</p>	<p>1. Rozpoznawanie środowiska rodzinnego uczniów i rozpoznawanie potrzeb uczniów - ankieta diagnozująca sytuację rodzinną - rozmowy z uczniami i rodzicami - współpraca z MOPS i kuratorami Sądu Rodz. i Nieletnich - organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p> <p>2. Budowanie prawidłowych relacji w grupie poprzez organizowanie zajęć integracyjnych - monitoring frekwencji - Systematyczne dyżury nauczycieli - monitoring wizualny szkoły i otoczenia</p>	<p>Wrzesień Cały rok Cały rok Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok Cały rok Cały rok</p>	<p>Wychowawcy klas Wych. klas Wych. klas Ped./psych., wych.</p> <p>Wych. klas</p> <p>Wych. klas, Dyrekcja Wg planu dyżurów dyrekcja</p>
<p style="text-align: center;">Kształtowanie świadomości skutków używania środków psychoaktywnych</p>	<p>1. Zajęcia edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień w ramach wybranych przedmiotów, godzin wychowawczych, działalności pedagoga i psychologa.</p> <p>2. Udostępnianie materiałów edukacyjno - profilaktycznych dotyczących uzależnień – gazetki tematyczne, tablica dla uczniów i rodziców.</p> <p>3. Konkursy, scenki profilaktyczne, udział w programach profilaktycznych, warsztaty.</p> <p>4. Szkolenia dla pracowników szkoły dotyczące profilaktyki uzależnień.</p> <p>5. W razie potrzeby - indywidualne kontakty z psychologiem, pedagogiem, rozmowy interwencyjne, współpraca z policją i innymi instytucjami wspierającymi szkołę.</p> <p>6. Ankieta diagnostyczna dot. palenia tytoniu oraz profilaktyka antynikotynowa</p> <p>7. Projekcja filmu "Nikotyna-legalny narkotyk"</p> <p>8. Godz. wych. dotyczące szkodliwości spożywania alkoholu</p> <p>9. Realizacja na lekcjach wychowawczych dostępnych programów</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg planu WDN</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Wg planu godzin wych.</p> <p>Wg planu godz. wych.</p> <p>Wg planu godz. wych.</p>	<p>wych. klas, pedagog, n-le poszcz. przedm. psycholog, pedagog</p> <p>wg harmonogramu n-le, psych., ped. dyrektor</p> <p>wych. klas ped., psych. dyrekcja dyrekcja</p> <p>pedagog, psycholog, dyrekcja</p> <p>Wych. klas VI, VII, II G, III G n-l przyrody, biologii</p> <p>wych. klas</p>

	<p>profilaktycznych</p> <p>10. warsztaty dla uczniów dot. profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych prowadzone przez pracowników Poradni Uzależnień w Zamościu</p> <p>11. Lekcje wychowawcze dotyczące profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych</p>	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Zgodnie z ustaleniami</p> <p>Wg planów godz. wych.</p>	<p>wych. klas, pedagog, dyrekcja, ośrodki wsparcia</p> <p>dyrekcja, pedagog, psycholog, wych. klas VI, VII, IIG, IIIG</p> <p>wychowawcy klas</p>
<p>Uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych przez uczniów</p>	<p>1. Spotkania z policjantem – pogadanka dotycząca konsekwencji prawnych związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych przez uczniów.</p> <p>2. Pogadanki podczas godzin wychowawczych dotyczące skutków negatywnych zachowań uczniów</p> <p>3. Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły</p> <p>4. W sytuacjach kryzysowych podejmowanie działań zgodnie z procedurami</p>	<p>Wg ustalonego harmonogramu</p> <p>Wg planów wychowawczych</p> <p>Wrzesień</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>Dyrekcja, pedagog</p> <p>wych. klas</p> <p>wych. klas</p> <p>wszyscy nauczyciele, pracownicy, dyrekcja</p>
<p>Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę, rodzinę</p>	<p>1. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zwierzyńcu – pomoc dla uczniów i rodziców w razie konieczności, warsztaty profilaktyczne, konsultacje.</p> <p>2. Współpraca z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – konkursy, dożywianie w czasie ferii, dofinansowywanie warsztatów profilaktycznych dla uczniów.</p> <p>3. Policja – pogadanki profilaktyczne, działania interwencyjne.</p> <p>4. Współpraca z MGOPS w Krasnobrodzie – uruchamianie procedury Niebieskiej Karty.</p>	<p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Wg ustaleń</p> <p>Zgodnie z procedurą</p>	<p>Pedagog/psycholog</p> <p>Pedagog/psycholog dyrekcja</p> <p>wg harmonogramu</p> <p>dyrekcja, pedagog, psycholog, wych. klas</p>
<p>Organizowanie pomocy psychologicznej – pedagogicznej uczniom zagrożonym uzależnieniem</p>	<p>1. Przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej: poradni, ośrodków, wskazywanie miejsc pomocy rodzinie.</p> <p>2. Wspieranie uczniów i rodzin w rozwiązywaniu problemów osobistych i rodzinnych – rozmowy z wychowawcą, pedagogiem.</p> <p>3. Indywidualne rozmowy wyjaśniająco – ostrzegawcze, spotkania o charakterze terapeutycznym – wspierającym, w tym motywowanie do podejmowania alternatywnych form aktywności.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p>	<p>Pedagog/psycholog</p> <p>dyrektor</p> <p>wych. klas</p> <p>pedagog/psycholog</p> <p>wych. klas</p>
<p>Ukazywanie negatywnego</p>	<p>1. Uświadomienie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko czyta, ogląda, w jakie gry komputerowe gra - pedagogizacja</p>	<p>Spotkania z rodzicami</p>	<p>Wychowawcy, dyrekcja,</p>

<p>wplywu przemocy i wulgaryzmów w środkach przekazu i grach komputerowych na postawy społeczne uczniów</p>	<p>2. Ukazywanie negatywnego wpływu uzależnień od telewizji i komputera</p> <p>3. Kształtowanie wiedzy na temat zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z mediów</p> <p>4. Uświadamianie uczniom iż w Internecie nie są anonimowi</p> <p>5. Prelekcje dotyczące cyberprzemocy</p> <p>6. lekcje wychowawcze dot. bezpieczeństwa w sieci "Mój wolny czas w cyberprzestrzeni", "Bądź bezpieczny w sieci"</p> <p>7. Lekcje wychowawcze dotyczące fonoholizmu</p>	<p>Zgodnie z planem lekcji wych.</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z planem lekcji wychow.</p> <p>Zgodnie z planem lekcji wychow.</p> <p>Zgodnie z planem lekcji wychow.</p>	<p>pedagog/psycholog Wychowawcy, Pedagog/psycholog, n-le informatyki n-le informatyki, wych. klas</p> <p>n-le informatyki</p> <p>policja, n-le informatyki n-le wychowawcy klas VII, IIG, IIIG</p> <p>n-le wychowawcy klas VII, IIG, IIIG</p>
<p>Prowadzenie systematycznych działań informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (narkotyki, dopalacze, papierosy, alkohol)</p>	<p>1. Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach stosowania używek</p> <p>2. Organizowanie zajęć edukacyjnych oraz prelekcji na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu oraz papierosów</p>	<p>Cały rok wg planów lekcji wychowawczych</p> <p>Wg ustaleń</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele pedagog / psycholog szkolny Wychowawcy, Pedagog/psycholog, pracownicy z MONAR</p>
<p>Kształtowanie postaw asertywnych.</p>	<p>1. Doskonalenie technik asertywnych – umiejętność mówienia NIE</p> <p>2. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania</p>	<p>Wg planów lekcji wychowawczych</p> <p>Wg planów lekcji wychowawczych</p>	<p>Wychowawcy, n-le Pedagog/psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>

Efekty:

1. Uczeń posiada wiedzę na temat wpływu stosowania środków psychoaktywnych na zdrowie człowieka.
2. Uczniowie, rodzice, pracownicy szkoły znają skutki i konsekwencje zachowań związanych ze stosowaniem środków psychoaktywnych oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych przez uczniów.
3. Uczniowie i rodzice posiadają wiedzę na temat placówek interwencyjnych oraz form pomocy dla osób zagrożonych uzależnieniem.

Obszar IV: Przeciwdziałanie agresji – zwiększenie asertywności			
Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Dbłość o kulturę słowa, eliminowanie wulgaryzmów	1. Wdrażanie używania poprawnej polszczyzny podczas zajęć edukacyjnych w ramach poszczególnych przedmiotów, bieżące zwracanie uwagi uczniom na sposób poprawnego wypowiedzenia się. 2. Konkursy, akcje, apele promujące kulturę słowa.	Cały rok wg harmonogramu	Wszyscy n-le, pracownicy bibliotekarka RSU, n-le j. polskiego wg harmonogramu
Zapobieganie zachowaniom agresywnym uczniów	1. Zapoznanie i przypominanie uczniom obowiązujących w szkole zasad zachowania w różnych sytuacjach i regulaminów oraz trybu postępowania w różnych sytuacjach zgodnie ze Szkolnym Systemem Dyscyplinarnym. 2. Stałe monitorowanie przestrzegania regulaminów szkolnych i zasad dyscypliny. 3. Bieżące rozwiązywanie konfliktów: rozmowy wychowawczo – dyscyplinujące, pogadanki, zawieranie kontraktów. 4. Ujednolicanie oddziaływań wychowawczych szkoły i rodziny w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji. 5. Grupy wsparcia dla uczniów sprawiających problemy wychowawcze – ustalanie działań wspierających i form pomocy przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga. 6. Wspieranie uczniów – ofiar agresji podczas spotkań indywidualnych z wychowawcami, pedagogiem/psychologiem 7. Wskazywanie rodzicom instytucji świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny. 8. Zajęcia edukacyjne, warsztaty przeciwko agresji w ramach godzin	Wrzesień Cały rok Cały rok, na bieżąco Cały rok, W miarę potrzeb Na bieżąco W miarę potrzeb Wg ustaleń	wszyscy n-le wszyscy n-le, pracownicy szkoły wszyscy n-le, pracownicy szkoły wszyscy n-le n-le wych. klas, pedagog/psycholog wych. klas pedagog/psycholog wych. klas pedagog/psycholog wych. klas,

	wychowawczych i działalności pedagoga/psychologa		pedagog/psycholog
Kształtowanie pozytywnych relacji szkolnych i wewnątrzklasowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia integracyjne – gry, zabawy, rajdy, wycieczki, apele, imprezy, podczas godzin wychowawczych. 2. Zajęcia warsztatowe na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej, godzinach wychowawczych dotyczące rozwijania asertywności, sztuki negocjacji, rozwiązywania sytuacji konfliktowych. 3. Doskonalenie umiejętności pracy w zespole podczas zajęć przedmiotowych. 4. Przestrzeganie zasad sportowej rywalizacji, kibicowania, zasady fair play poprzez uczestnictwo w zawodach i imprezach sportowych, w-f. 	<p>Wg harmonogramu Zgodnie z planem zajęć</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>wszyscy n-le</p> <p>n-le wychowawcy, pedagog/psycholog</p> <p>wszyscy n-le</p> <p>n-le wych. fiz.</p>
Kształcenie postaw asertywnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia asertywności podczas godzin wychowawczych, zajęć przedmiotowych. 2. Filmy edukacyjne. 3. Spotkania z pedagogiem/psychologiem szkolnym. 	<p>Zgodnie z planem</p> <p>Cały rok W miarę potrzeb</p>	<p>wszyscy n-le</p> <p>n-le świetlicy pedagog, wych. klas</p>
Uświadamianie uczniom zagrożeń związanych z cyberprzemocą, grami komputerowymi, technologią informacyjną	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia edukacyjne, warsztatowe dotyczące cyberprzemocy na godzinach wychowawczych, informatyce. 2. Pedagogizacja rodziców na temat cyberprzemocy, uzależnienia od urządzeń komunikacyjnych, zagrożeń związanych z grami komputerowymi podczas wywiadówek oraz za pomocą tablicy informacyjnej, ulotek, gazetek (również uczniowie). 	<p>Zgodnie z planami pracy nauczycieli Spotkania z rodzicami</p>	<p>wych. klas n-l informatyki</p> <p>dyrekcja, wych. klas, pedagog/psycholog</p>
Przeciwdziałanie agresji i przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie spotkań z udziałem psychologa i pedagoga z PPP-P dla uczniów i rodziców 2. Organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią 3. Kształtowanie umiejętności kontrolowania własnej złości i agresywnych zachowań 4. Zapoznanie uczniów i rodziców ze skutkami karnymi stosowania przemocy 5. konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne 6. zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych 	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Wg planów lekcji wych. Cały rok</p> <p>Spotkania z rodzicami, w miarę potrzeb Cały rok</p>	<p>Dyrekcja Pedagog szkolny Wychowawcy, nauczyciele Pedagog/psycholog Wychowawcy, nauczyciele Dyrekcja, pedagog/psycholog Wychowawcy Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele</p>

	<p>7. Organizowanie zajęć promujących postawę asertywną</p> <p>8. Zorganizowanie Dnia bez przemocy</p> <p>9. Wzmoczona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach, w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie</p> <p>10. Współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę</p>	<p>Zgodnie z planem lekcji wych. Wg ustaleń Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Samorząd Uczniowski Nauczyciele dyżurujący Dyrekcja Wszyscy nauczyciele, pedagog/psycholog</p>
Wyeliminowanie agresji słownej	<p>1. Szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw,</p> <p>2. Odnotowywanie w zeszytach uwag tego typu zachowań i informowanie wychowawców,</p> <p>3. W przypadku wystąpienia agresji słownej postępowanie zgodne ze strategiami przewidzianymi na takie sytuacje;</p>	<p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>
Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<p>1. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji).</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.</p>	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wych. klas, Pedagog/psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele Pedagog/psycholog</p>

Efekty:

1. Uczeń potrafi współpracować i rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy.
2. Uczeń jest asertywny.
3. Uczeń odpowiedzialnie korzysta z Internetu i urządzeń komunikacyjnych.
4. Spójny system oddziaływań szkoły i rodziny.
5. Uczeń wypowiada się poprawnie i kulturalnie.

Obszar V: Adaptacja funkcjonowania emocjonalnego i umiejętności radzenia sobie z porażką

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Budowanie pozytywnego obrazu siebie, swoich umiejętności, docenianie sukcesów i osiągnięć.	1.Oferta zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.	Cały rok	wszyscy n-le
	2. Na wszystkich zajęciach edukacyjnych rozbudzanie ciekawości i motywowanie uczniów poprzez stosowanie nowoczesnych metod pracy z uczniami.	Cały rok	wszyscy n-le
	3. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów.		wszyscy n-le,
	4. Zapewnienie możliwości uczestnictwa w zajęciach wyrównujących szanse edukacyjne.	Cały rok	pedagog/psycholog wszyscy n-le
	5. Zajęcia podczas godzin wychowawczych, pogadanki i rozmowy z wychowawcami, pedagogiem i innymi nauczycielami.	Cały rok	wych. klas,
	6. Promowanie sukcesów i osiągnięć uczniów poprzez nagrody, pochwały, za pomocą publikacji w lokalnej gazecie, na stronie internetowej szkoły, podczas apeli.	Cały rok Cały rok	pedagog/psycholog dyrektor, administrator strony internetowej, wszyscy n-le
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i porażką.	1. Indywidualne spotkania, zajęcia z pedagogiem/psychologiem.	Cały rok	Pedagog/psycholog
	2. Realizacja zagadnień związanych z radzeniem sobie ze stresem na godzinach wychowawczych.	Wg planu lekcji wychowawczy ch	wych. klas wszyscy nauczyciele n-le w-f
	3. Stosowanie technik relaksacyjnych podczas zajęć edukacyjnych.	Cały rok	wych. klas I-IV
	4. Realizacja w/w zagadnień podczas lekcji w-f i zajęć sportowych.	Cały rok	
	5. Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I, IV oraz klas o zmienionym składzie uczniów.	Wg ustaleń	wychowawcy klas, pedagog/psycholog
	6. Współpraca z rodzicami w kierowaniu uczniów z problemami dydaktyczno – wychowawczymi na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, terapię itp. Realizacja zadań zawartych w opiniach i orzeczeniach wydanych przez PPP.	Cały rok	
Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji	1. Częste rozmowy z rodzicami i uczniami	Wrzesień/paźd ziernik	wychowawcy klas I, IV, I LO
	2. Zorganizowanie spotkania z pedagogiem i psychologiem z Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	W miarę potrzeb	pracownicy poradni PP, pedagog/psychol.
	3. Przeprowadzenie lekcji otwartej dla rodziców	Wg planu lekcji otwartych	Chętni nauczyciele
Budowanie pomostu pomiędzy	1. Dominacja na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych	Wrzesień/paźd ziernik	nauczyciele klas I,

doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi	2. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole	Wrzesień/październik	pedagog/psycholog
Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa	1. Żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów wszystkich razem i każdego z osobna. 2. Otoczenie pierwszoklasistów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych 3. Wycieczka po szkole : zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora i wicedyrektora, biblioteka, świetlica, sala gimnastyczna, gabinet pielęgniarki 4. Uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas I	Cały rok I semestr Wrzesień Cały rok	nauczyciele uczący w klasach I wszyscy nauczyciele wychowawcy klas I wszyscy nauczyciele
Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności	1. Wprowadzenie oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad, systemu kar i nagród	Cały rok	Wszyscy nauczyciele

Efekty:

1. Uczniowie potrafią lepiej radzić sobie z negatywnymi emocjami i wydarzeniami.
2. Wzrost kompetencji społecznych u uczniów.
3. Podniesienie samooceny, wzrost motywacji.
4. Uczniowie w większym stopniu potrafią być odpowiedzialni za własne decyzje.
5. Uczniowie posiadają większą równowagę i harmonię psychiczną.

Obszar VI: Zwiększenie aktywności rodziców, pracowników szkoły i środowiska lokalnego w realizacji zadań profilaktycznych szkoły

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Poszerzanie kompetencji wychowawczych rodziców i pracowników szkoły.	<p>1. Podnoszenie umiejętności wychowawczych i pedagogizacja rodziców – rozmowy, konsultacje, warsztaty, gazetki, ulotki informacyjne, wywiady klasowe i szkolne.</p> <p>2. Szkolenia Rady Pedagogicznej, pracowników szkoły oraz doskonalenie wewnątrzszkolne w ramach zespołów przedmiotowych, wychowawczym.</p> <p>3. Opiniowanie programów: profilaktycznego i wychowawczego przez rodziców.</p> <p>4. Poradnictwo na temat dostępnych specjalistycznych form pomocy uczniom oraz konsultacje w ramach dyżurów nauczycieli, pedagoga/psychologa.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z planem WDN</p> <p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p>	<p>wych. klas, pedagog psycholog</p> <p>dyrektor, n-le wg harmonogramu</p> <p>dyrekcja, wych. klas</p> <p>dyrektor, n-le wg harmonogramu</p>
Zwiększanie zaangażowania w życie szkoły.	<p>1. Udział w uroczystościach szkolnych, wycieczkach, rajdach oraz ich współorganizowanie.</p> <p>2. Pomoc współpracujących ze szkołą instytucji w realizacji zadań wychowawczych, dydaktycznych i profilaktycznych - Policją, MGOPS w Krasnobrodzie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 2 w Zamościu, Nadleśnictwem Zwierzyniec, OIK w Zwierzyńcu, weterynarzem, pielęgniarką.</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem uroczystości</p> <p>Cały rok</p>	<p>wszyscy n-le</p> <p>wg harmonogramu pedagog</p> <p>wszyscy nauczyciele, przedstawiciele instytucji</p>

Efekty:

1. Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców.
2. Instytucje wspierają szkołę w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.
3. Rodzice włączają się w organizację imprez klasowych, szkolnych i środowiskowych; uczestnictwo w spotkaniach organizowanych przez szkołę.
4. Rodzice współdecydują o sprawach wychowania i profilaktyki szkoły.

Obszar VII: Wychowanie patriotyczne i obywatelskie:

Cel: Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych oraz obywatelskich

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej	1. Udział w apelach z okazji rocznic i świąt państwowych np. apel z okazji Święta Niepodległości, Rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 - maja, 2. Udział w uroczystościach środowiskowych (Święto patrona szkoły) 3. Organizowanie wyjść do teatru, muzeum 4. Poznawanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku (przypominanie o odpowiednim zachowaniu w czasie hymnu) 5. Poznawanie historii miasta i regionu 6. Udział w konkursach związanych z miastem rodzinnym, regionem	Wg harmonogramu Wrzesień/ październik Cały rok Cały rok	Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele n-le historii, jęz. polskiego, wychowawcy n-le historii, jęz. polskiego, wychowawcy
Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły	1. Udział i współtworzenie imprez szkolnych jak: „Tydzień z patronem szkoły”, „Pasowanie pierwszoklasistów”, „Jasełka”, „Mikołajki”, „Festyn rodzinny” itp. 2. Udział w akcjach charytatywnych jak: Góra grosza, Akcja na Dom Małego Dziecka itp	Zgodnie z harmonogramem uroczystości	Wszyscy nauczyciele
Znajomość patrona szkoły, ukazywanie postaw i wartości	1. Organizacja konkursów literacko-poetyckich, plastycznych związanych z patronem szkoły	Wg ustaleń	Wychowawcy, n-le plastyki, historii oraz chętni nauczyciele

Efekty:

1. Uczeń ma poczucie przynależności do swojego regionu, kraju ojczystego.
2. Szanuje i pielęgnuje szkolne tradycje, uczestniczy w ich tworzeniu.
3. Uczeń w życiu codziennym kieruje się wartościami charakterystycznymi dla patrona swojej szkoły
4. Uczeń rozumie i szanuje takie pojęcia jak: godło, flaga, hymn, patriotyzm, OJCZYŻNA.

Obszar VIII: Czytelnictwo

Cel: Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów

Zadania	Formy realizacji	Termin	Realizatorzy
Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabloty szkolne prezentujące wiadomości dotyczące autorów i treści książek /lektur, nowości wydawniczych 2. organizacja zajęć z bajkoterapii 3. konkursy czytelnicze, zajęcia z wychowawcą, inscenizacje 4. współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami języka polskiego (Dzień Patrona, konkursy recytatorskie, wybór lektur) 5. pasowanie na czytelnika klas I 6. bieżące informowanie rodziców o ilości przeczytanych przez dzieci książek 	<p>Cały rok</p> <p>Wg ustaleń</p> <p>Wg ustaleń</p> <p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z planem pracy biblioteki</p> <p>Spotkania z rodzicami</p>	<p>nauczyciele poloniści Bibliotekarz nauczyciele poloniści Bibliotekarz Bibliotekarz, zainteresowani n-le</p> <p>Bibliotekarz, wych. klas Bibliotekarz, wych. klas I</p> <p>Wychowawcy wszystkich klas</p>
Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koło Biblioteczne-włączanie uczniów do pracy biblioteki 2. Prowadzenie lekcji bibliotecznych w kl. I-VIII mających na celu propagowanie czytania książek, zapoznanie z regulaminem czytelnicy 3. Pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych 	<p>Cały rok</p> <p>Wg planu pracy bibliotekarza</p> <p>Wg ustaleń</p>	<p>Bibliotekarz, łącznicy z biblioteką Bibliotekarz, łącznicy</p> <p>bibliotekarz</p>
Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku 2. Lekcje biblioteczne poświęcone czasopismom jako źródłom informacji 	<p>Wg planu pracy</p> <p>Wg planu pracy</p>	<p>Bibliotekarz Nauczyciele poloniści</p> <p>Bibliotekarz Nauczyciele poloniści</p>

Efekty:

1. Wzrost czytelnictwa.
2. Świadome sięganie po czasopismo, książkę zgodnie z zainteresowaniami czytelniczymi.
3. Nabycie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji.
4. Lepsza znajomość zbiorów bibliotecznych i nowości wydawniczych.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- W szkole stwarzane są warunki do rozwoju uczniów, aby umożliwić im osiągnięcie sukcesów w dalszej edukacji.
- Wypracowanie takiego klimatu w szkole, aby każdy wychowanek mógł zaistnieć w społeczności szkolnej.
- Przygotowanie wychowanka do startu w dalsze życie.
- Stwarzanie możliwości współpracy w oddziaływaniach wychowawczych szkoły, domu i środowiska lokalnego.
- Oddziaływanie w istotny sposób na poczucie własnej wartości u uczniów.
- Dążenie do tego, aby szkoła była miejscem przyjaznym i bezpiecznym.
- Wzmacnianie pozytywnych zachowań ucznia i wyrównywanie braków w kompetencjach społecznych.

Wychowawcze zadania nauczyciela, zgodne z hasłem: „Każdy nauczyciel wychowawcą”:

- Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
- Kształtowanie umiejętności współdziałania i współlistnienia w grupie rówieśniczej przez wspólną naukę, zabawę, wybór właściwej formy wypoczynku (spędzenia wolnego czasu).
- Wspomaganie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów w sposób asertywny.
- Wyrabianie i utrwalanie nawyków kulturalnych, uwrażliwianie na stosowanie form grzecznościowych i unikanie wulgaryzmów.
- Uczenie szacunku dla dobra wspólnego i tolerancji jako podstawy życia w społeczeństwie.
- Rozwijanie dociekliwości poznawczej, poszukującej prawdy, dobra i piękna w świecie.

- Kształtowanie odpowiedzialności za swoje czyny i słowa.
- Uczenie obiektywizmu w ocenie siebie i innych.
- Wspomaganie w kształtowaniu prawidłowego systemu wartości.
- Wspomaganie wzrastania dzieci w klimacie miłości do rodziny.
- Promowanie i wyrabianie postaw zdrowego trybu życia.
- Kształtowanie postaw patriotycznych; budzenie i utrwalanie związku z „małą ojczyzną” i społecznością lokalną.

Wzór osobowy nauczyciela – wychowawcy:

- Działalność wychowawczą łączy z pracą dydaktyczną.
- Współpracuje z domem rodzinnym ucznia.
- W swoim działaniu jest sprawiedliwy i konsekwentny.
- W kontaktach z rodzicami i uczniami tworzy klimat wzajemnego zaufania i współpracy, potrafi słuchać i otwarcie wyrażać swoje oczekiwania.
- Uczniów powierzonych sobie potrafi mobilizować do twórczej pracy, pomocy innym i dbania o siebie.
- Jest autorytetem i przewodnikiem dla uczniów, potrafi rozwiązywać problemy, z którymi się do niego zwrócą.

Zadania profilaktyczne

Zadania profilaktyczne nauczycieli

- Zwracanie podczas dyżurów - szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: ubikacje, schody, itp.
- Punktualne rozpoczynanie dyżurów przed lekcjami, uczniowie w czasie zajęć nie pozostają bez opieki nauczyciela w klasie
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły
- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów czy niszczenia mienia

- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji
- Dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- Dążenie do dalszej poprawy bezpieczeństwa w szkole, reagowanie na akty agresji i przemoc oraz konsekwentne egzekwowanie prawa szkolnego

Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych

- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych - uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły
- Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów - godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.)
- Współpraca z rodziną - inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, wywiadówki profilaktyczne
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych
- Organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce
- Kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości estetykę klasy, szkoły i otoczenia
- Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości

Zadania profilaktyczne pedagoga i psychologa szkolnego

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- Organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza
- Pedagogizacja rodziców
- Prowadzenie zajęć relaksacyjnych, treningi interpersonalne, zajęcia psychoedukacyjne
- Współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych

- Systematyczna współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami, udzielanie im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych

Zadania profilaktyczne pielęgniarki szkolnej

- Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów i ich rodziców
- Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci, promowanie tolerancji dla sprawnych inaczej oraz propagowanie zachowań sprzyjających ich bezpieczeństwu
- Uczestnictwo w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia
- Wdrażanie elementów profilaktyki prozdrowotnej na radach pedagogicznych i zebraniach szkolnych z rodzicami
- Informowanie o akcjach, konkursach i innych formach działań na rzecz zdrowia

Zadania profilaktyczne rodziców

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny
- W celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym bądź Dyrektorem /zastępcą/ Szkoły Podstawowej
- Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów

Osoby odpowiedzialne za realizację

- dyrektor/wicedyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele przedmiotów,
- pedagog szkolny,
- pozostali pracownicy szkoły,

- rodzice,
- pielęgniarka szkolna.

VIII. Ewaluacja programu

Monitoring Programu Wychowawczo - Profilaktycznego przeprowadza Zespół Wychowawczy wraz z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Po każdej przeprowadzonej diagnozie środowiska ucznia pod kątem określenia występujących w nim czynników chroniących oraz czynników ryzyka, Program może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z diagnozy. Zmiany w Programie zatwierdzane są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej po uprzedniej akceptacji Rady Rodziców.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie na podstawie:

- diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka,
- obserwacji,
- rozmów wychowawczych,
- opinii uczniów i rodziców,
- analizy dokumentów Szkoły.

EWALUACJA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH ZAWARTYCH W PROGRAMIE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYM.

Główne pola ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole (zjawisko mobbingu)
- badanie postaw prozdrowotnych (szczególnie uzależnienia);
- badanie przestrzegania praw dziecka przez dorosłych w szkole;
- klimat panujący w szkole /relacje/;
- frekwencje uczniów;
- badanie zachowań bezinteresownych, gotowości do udzielania pomocy;

- działania w zakresie wolontariatu;
- badanie zachowań w sytuacji zagrożenia;
- ocena samorządności i demokratyzacji w szkole;
- ocena stwarzanych przez szkołę warunków pracy i wypoczynku;
- badanie uzdolnień i aspiracji edukacyjnych dzieci;
- autorytety w szkole /nauczyciel jako autorytet/;
- badanie znajomości wśród uczniów praw i obowiązków;
- umiejętności samooceny uczniów,
- umiejętności interpersonalne uczniów;
- poziom agresji w szkole, itp.

Ankieta dla Ucznia

Drogi Uczniu!

Pragniemy poznać, Twoją opinię na temat szkoły. Twoje odpowiedzi będą podstawą do podjęcia odpowiednich działań udoskonalających jej pracę. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerze i wyczerpujące odpowiedzi.

1. Czy Twoja klasa jest zgranym i zintegrowanym zespołem klasowym?

TAK   NIE

2. Czy w razie problemów możesz liczyć na pomoc:

- koleżanek-kolegów
- wychowawcy
- dyrektora
- rodziców

3. Czy umiesz sobie radzić w sytuacjach kryzysowych, stresujących takich jak: ocena ndst, ważny egzamin, problemy w klasie ?

TAK   NIE

4. Czy zjadasz w szkole drugie śniadanie?

ZAWSZE   CZASEM   NIGDY

5. Czy zdarzyło Ci się niszczyć:

- wyposażenie łazienek   TAK   NIE
- wyposażenie sal lekcyjnych   TAK   NIE
- sprzętu szkolnego   TAK   NIE

6. Czy jesteś wolny od nałogów?

- papierosów   TAK   NIE
- alkoholu   TAK   NIE
- narkotyków   TAK   NIE
- Internetu   TAK   NIE

- dopalaczy   TAK   NIE

7. Czy imprezy szkolne w których uczestniczyłaś/łeś były przykładem „trzeźwej zabawy”?

TAK NIE

8. Czy umiałbyś odmówić, gdyby namawiano Cię do picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków?

TAK NIE

Ankieta dla Nauczycieli

Drogie Koleżanki, drodzy Koledzy!

Zwracam się z prośbą o uzupełnienie anonimowej ankiety, której celem jest uzyskanie informacji na temat realizacji działań profilaktycznych, ujętych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

1. Czy znasz Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły?

TAK NIE

2. Czy w swojej pracy wychowawczej zrealizowałaś/łeś pełny cykl treści profilaktycznych i wychowawczych?

TAK NIE

3. Co byś zmienił/ła w budowie i problematyce obecnego Programu?

4. Które treści Programu uważasz za najważniejsze w pracy naszej szkoły?

5. Które treści zawarte w obecnym Programie pominąłbyś w realizacji?

Ankieta dla Rodziców

Drodzy Rodzice!

Celem tej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ankieta jest anonimowa. Informacje, które Państwo zamieścicie pomogą udoskonalić pracę naszej szkoły. Prosimy o szczerą i wyczerpującą odpowiedź.

1. Co Państwa zadaniem powinno być priorytetem (najważniejszym) zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki?

- zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych, wycieczkach
- kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania mojego dziecka
- uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych
- kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu
- uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień

2. Co Państwa zdaniem szkoła powinna robić w zakresie profilaktyki?

.....

3. Czy Pańskie dziecko:

- czuje się w szkole bezpiecznie	TAK	NIE
- jest w klasie akceptowane i dowartościowane	TAK	NIE
- chętnie uczęszcza na zajęcia sportowe (wf, UKS, zawody sportowe)	TAK	NIE
- ma świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień	TAK	NIE

4. Czy dyskoteki i imprezy szkolne organizowane przez szkołę są przykładem „trzeźwej zabawy”?

TAK   NIE

5. Czy wychowanie w szkole ma być oparte o wartości chrześcijańskie?

TAK   NIE

KARTA EWALUACYJNA

Udziel informacji na pytania, wpisując znak „+” w odpowiedniej rubryce.

Lp.	Pytanie	Odpowiedzi		
		Tak	Nie	Nie wiem
1.	Czy dzisiejsza lekcja była dla Ciebie interesująca ?			
2.	Czy dowiedziałeś się czegoś nowego ?			
3.	Czy zdobyłeś nowe umiejętności ?			
4.	Czy atmosfera na lekcji była dobra ?			
5.	Czy jesteś zadowolony (a) z dzisiejszej lekcji ?			

Ankieta dla uczniów

*Drodzy Uczniowie, celem poniższej ankiety jest uzyskanie informacji na temat Waszej znajomości Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Prosimy o szczere odpowiedzi, których zebranie pozwoli zwiększyć naszą skuteczność wychowawczą. **Oceń w skali 1-5, podkreślając właściwą odpowiedź, 1- oznacza nie , 5- oznacza tak.***

1. Czy zostałeś poinformowany przez wychowawcę o tym, u kogo możesz szukać pomocy w trudnych sytuacjach?

1 2 3 4 5

2. Czy nauczyciele zaznajomili cię z kryteriami oceniania z poszczególnych przedmiotów?

1 2 3 4 5

3. Czy zostałeś poinformowany przez wychowawcę lub innych nauczycieli o szkodliwości działania używek?

1 2 3 4 5

4. Czy na godzinach wychowawczych omawiane są sposoby radzenia w sytuacjach konfliktowych?

1 2 3 4 5

5. Czy zabierając głos podczas lekcji przestrzegasz zasad prawidłowego dyskusowania?

1 2 3 4 5

6. Czy szanujesz poglądy drugiego człowieka?

1 2 3 4 5

7. Czy w trakcie godzin wychowawczych nauczyciel informuje cię o konieczności poszanowania dóbr własnych i cudzych?

1 2 3 4 5

8. Czy dbasz o estetyczny wygląd swojej klasy?

1 2 3 4 5

9. Czy nauczyciel informuje cię o konsekwencjach wandalizmu i aktów agresji?

1 2 3 4 5

10. Czy bierzesz aktywny udział w:

a) imprezach szkolnych

b) imprezach środowiskowych

c) konkursach

1 2 3 4 5

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

Ankieta dla uczniów

Drogi Uczniu,

Kieruję do Ciebie ankietę w celu zebrania danych o realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w naszej szkole. Ankieta jest anonimowa. Proszę o szczerą wypowiedź. Uzyskane od Ciebie informacje pozwolą nauczycielom przygotować program na przyszły rok tak, abyś czuł się w naszej szkole lepiej i bezpieczniej. Wybraną odpowiedź zaznacz znakiem „x” lub w wyznaczonym miejscu napisz swoją opinię.

Dziękuję – Dyrektor szkoły

Czy Twoim zdaniem Program Wychowawczo –Profilaktyczny jest w naszej szkole realizowany?

- Tak
- Nie
- Częściowo
- Nie wiem

Czy lekcje wychowawcze są prowadzone ciekawie?

- Tak
- Niekiedy
- Nie
- Nie mam zdania

Czy problemy omawiane na lekcjach wychowawczych są dla Ciebie ważne?

- Tak
- Niekiedy
- Nie

Czy czujesz się bezpieczny w swojej szkole?

- Tak
- Nie
- Czasami

Czy byłeś świadkiem jawnej agresji w naszej szkole?

- Tak
- Nie
- Często
- Czasami

W jakich sytuacjach czuleś się zagrożony?

.....
Które miejsca w szkole są najbardziej niebezpieczne?

.....
Do kogo zwracałeś się ze swoimi problemami?

- Wychowawca
- Nauczyciele
- Rzecznik praw ucznia
- Dyrektor szkoły
- Rodzice

- Inne osoby

Czy sposób reagowania osób, do których się zwróciłeś spełnił Twoje oczekiwania?

- Tak
- Niekiedy
- Nie

Jakie zagadnienia Twoim zdaniem, nasza szkoła powinna wziąć pod uwagę tworząc Program Wychowawczo – Profilaktyczny na przyszły rok?

.....

Ankieta ewaluacyjna adresowana do rodziców

Szanowni Państwo, bardzo prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Zebrane w ten sposób informacje pozwolą nam lepiej i skuteczniej oddziaływać na uczniów, a także w większym stopniu spełnić Państwa oczekiwania dotyczące ich wychowania.

1. Czy podczas zebrania rodziców zostały Pani/u przedstawiony Program Wychowawczo- Profilaktyczny?

Proszę podkreślić.

Tak   Nie

2. Czy podczas zebrania rodziców zostały Pani/u przedstawione zagadnienia poruszane na godzinie z wychowawcą?

Tak   Nie

3. Czy podczas zebrania rodziców zostały Pani/u przedstawione prawa i obowiązki ucznia?

Tak   Nie

4. Czy zna Pan/i zasady usprawiedliwiania nieobecności dziecka w szkole?

Tak   Nie

5. Czy podczas spotkań z wychowawcą był Pan/i na bieżąco zapoznawany z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły?

Tak   Nie

6. Czy wychowawca w miarę potrzeb udziela Pani/u pomocy w rozwiązywaniu problemów z dziećmi?

Tak   Nie

7. Czy Pan/i bierze udział w pracach na rzecz szkoły?

Tak   Nie

8. Czy podczas zebrań rodziców ma Pan/i możliwość uzyskania informacji na temat:

a) szkodliwości używek

b) radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi

c) inne, w zależności od potrzeb

Tak   Nie

Dziękujemy za szczerą